

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

95. An Episcopus per consecrationem accipiat potestatem creandi
Doctores? Ex p. 12. t. 1. r. 94.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

posse vtiq; tunc in tali casu, non obstante quod bis sumpserit communionem, & consecraverit cum Episcopi ordinantibus, posse inquam celebrare aliam Missam.

2. Ex his sequitur, Sacerdotem ordinatum in die Natiuitatis, posse post ordinationem alias duas Missas dicere, quod late probat Quintana, *vbi supra, num. 2.* quod verò sub vna tantum panis specie Eucharistiam tunc nouus Sacerdos accipiat, non obstat quominus Missam absolutè celebret: cum iuxta Doctorum veteriorum sensum, & cum S. Thoma *quæst. 82. artic. 4.* doceant Sicanius *disp. 75. sect. 4.* Valquez *disp. 222. cap. 5.* Granados *tract. 14. disp. 3. sect. 1. num. 2.* & alij; in sola consecratione vtriusque speciei, quæ sit ab ordinato, Sacrificij Missæ essentiam consistere. Nec defunt oblatio, & consumptio ab ipso factæ, si ad integritatem, vel partem essentia consumptio pertineat, vt alij affirmant: siquidem offert ipse Hostiam: etiam consecratam consumit, & ita perfectum sacrificium ab eo celebratur. Et vt rectè Niff. *or. de resur.* [qui dedit Discipulis suis corpus ad comedendum, apertè demonstrat iam perfectam, & absolutam factam, esse Agni immolationem.]

3. Neque ad dicendam secundam, & tertiam Missam eo Natiuitatis die oblatæ potest, quod in prima Eucharistiam Sanguinem non sumpserit. Si enim aliquis Sacerdos ex obliuione, ignorantia, aut malitia in eius diei prima Missa illum non sumpserit, quis diceret ideo impediri ad alias duas celebrandas, sicut neque impediretur ex eo, quod ipse verè non consecrasset, quia alius ante eum formam perfecit, Aliter Episcopus etiam hos ordinans prohiberetur tunc alias duas Missas celebrare, cum verè dubitetur, aut forsan cognoscatur, verba consecrationis ante ipsum aliquem ex initiatis Presbyterum absoluisse.

4. Missa igitur tunc absolutè dicitur celebrari tum ab Episcopo, tum à Presbyteris, quos tunc ordinauit, & ex parte illius Pontificia, & ex parte horum solùm sacerdotalis.

RESOL. XCV.

An Episcopus per Consecrationem accipiat potestatem creandi Doctores? Ex p. 12. tract. 1. Ref. 95.

sup. in Ref. 74. & 75. & lege eas per totas.

§. 1. Diximus supra, Episcopum per consecrationem non solum acquirere ea, quæ pertinent ad potestatem iurisdictionis, sed etiam ea, quæ pertinent ad potestatem Ordinis, & legis Diceclesanæ, vt est probare Doctoratum; & quidem.

2. De hoc casu magna quæstio olim mihi fuit cum quodam amico Iuriscofulto Parmensi, & affirmatiuam sententiam tenet Pater Bordonus, nunc meritis Generalis suæ Religionis, in suis Decisionibus Miscellaneis, *decis. 440. per totam.* Primò, ait, quia S. Paulus creauit Timothæum Doctorem, & Episcopum Ephesinum, Titum pari modo fecit Doctorem, & Episcopum Cretensem; nam necesse est, quod Episcopus sit Doctor de iure diuino, idem Paulus in *Epist. 1. ad dilectum Timoth. cap. 3. num. 2.* Si ergo Diuus Paulus illos ordinauit Episcopos, necessariò eosdem creauit Doctores, ne dicamus absurdum, Paulum legem diuinam fuisse transgressum, id autem præstitit non vt Apostolus, sed vt Episcopus, nam in eisdem Apostolis cessare debuit dignitas Apostolatus, non verò Episcopatus in successoribus perpetuandis: ergo dicendum est, Paulum creasse prædictos in DD. potestate Episcopalis iurisdictionis, nam Doctoratus in Ecclesia Dei perpetuo manere debet. Secundò, Episcopi officium est pro suis ouibus prouidere de Doctoribus, qui fideles instruant, vt

dicitur, cap. de quibusdam 12. *distinct. 38. cap. 24. & fin. de Magistris*, & isti maximè necessarii sunt in Cathedralibus, & Collegiatis, vt videre est in diuersis Conciliis, præsertim Tridentino *sess. 22. cap. 2. sess. 23. c. 18. sess. 24. cap. 8.* & alibi ergo iure sui officij Episcopus potest doctorare personas idoneas, vt ex illis à se cognitis possit prouidere de doctrina suis ouibus. Consequentiâ patet, quia eodem iure quis videtur mediis, quo tendit in finem 1. *Oratio ff. de sponsal.* Oratio autem Doctorum est medium, ad instruendum fideles illis egentes. Tertio, id videtur apertè colligi ex duobus capitibus citatis in præcedenti argumento, nam in cap. de quibusdam, habentur hæc verba: Diligentia adhibeatur, vt magistri, & Doctores constituantur, & ab Episcopis creentur, qui doceant studia literarum. In cap. *Verò 4. de Magistris* idem verbum exprimitur; consiliatur Magister idoneus, id est fiat, & creetur homo idoneus in Magisterium, loquitur autem textus ad Episcopos, verbum Constitutio, referatur ad creationem alicuius in gradum res nota est, nam in Psalm. dicitur: *Ego constitutus sum Rex ab eo, id est factus, & creatus.* Luca 12. *num. 14. Qui me constituit iudicem?* Ista significatio est notoria in sacris Literis, ad quartum sensum trahenda sunt verba factorum Canonum, quia Canones processerunt à veteri, & nouo Testamento, cap. *quidam 24. de accusat.* Quarto in Concilio 12. *Cæsaraugustano*, quod est Prouinciale, *Can. 7.* [Sanctum fuit ab illis Episcopis, ne quis nomen doctoris sibi imponat, præter illos quibus conceditur, ergo Episcopus habet de iure proprio creare Doctores, sicut prouidet, ne quis hunc honorem sibi propria auctoritate assumat. Quintò non minus necessarii sunt Doctores in Episcopatus ex allegatis textibus, quam Parochi, ex eo, quod Episcopus hæc duo officia per seipsum non potest respectu omnium fidelium sibi subditorum immediatè præstare, sicut ergo ex iure communi, & proprio, constituit Parochos in singulis Parochiis de simplicibus Sacerdotibus faciendo, & creando illos Parochos; qui ante non erant, ita iure suo creat scholares doctos in Magistros, & DD. pro suo Episcopatu. Sextò, secundum Hostiensem in summa tit. de Mag. gradus Doctoratus conferri potest tribus modis, iure communi, consuetudine, & priuilegio, si quis autem potest conferre lauream doctoratus de iure communi, maximè est Episcopus, quod videtur confirmari ex *Clem. 2.* illis verbis;] illis ad quos vtiliter pertinet honorem tribuere memoratum, [Non distinguendo de modo pertinenti, iure communi, an consuetudine, aut priuilegio, cum ergo Papa loquatur indistinctè, videtur tacitè approbare præfatam distinctionem.] Hæc omnia Bordonus vbi supra.

3. Sed non defunt Authores contrarium sustinentes, quos citat, & sequitur Alexander *lib. 6. conf. 10. gloss. fin. in cap. 2. Clement. 2. de Magistr. Abbas in cap. Tua de Cleric. non resid. Baldus in proem. prima Constitutionis Digestor. Panormitanus in dictam Clement. Anchar. Gemin. Domin. Philip. Franc. in cap. 1. de maiorit. in 6. Felin. in cap. cum olim de maior. in cap. verum de foro comperent. quid ego sentiam, dicam breuiter; opinionem affirmatiuam Bordoni saltem in Italia non video practicatam, & inuenio illam docere Carolum Vomagen de iure Publico *lib. 2. cap. 2. num. 11.* & Laurentium Olim *tract. de iure Episcopali, Theol. 17.* At his non obstantibus, ego negatiuè sententiæ adhæreo, quam ex Theologis docet Armilla verb. Episcopus, num. 7. Et Emanuèl Sà verb. docere, num. 7. vbi sic ait: [Doctorare, seu gradum doctoratus, dare posse Episcopum de iure communi quidam aiunt, alij negant, quod ego magis probo. Ita ille, & Ego.*

RESOL.